

Lausuntopyyntönne Yhtenäiset päivystyshoidon perusteet –raportista 17.2.2010

Suomen sukellus- ja ylipainelääketieteen yhdistys (SSLY) ry kiittää lausuntopyynnöstänne.

SSLY:n näkemyksen mukaan päivystyshoito ja sen kehittäminen Suomessa ovat jääneet historiallisesti liikaa muiden erikoisajojen varjoon. Nyt lausuntopyyntökierroksella oleva raportti nostaa päivystyshoidon sille kuuluvaan asemaan suomalaisessa terveystalvurjärjestelmässä.

Oma erikoisalamme on marginaalinen päivystystoiminnan kentässä; sukelluslääketieteellisiä päivystystapauksia maassamme on 30-50 kappaletta vuositasonlla. Tällöin tavallisimmin on kyse sukeltajantaudista ja sen hoidosta. Toisaalta ylipainelääketieteen (HBOT, hyperbaric oxygen therapy) alaan kuuluu useita muitakin kansainvälisesti hyväksytyjä päivystyshoidon indikaatioita, jotka eivät tällä hetkellä ole asianmukaisesti hoidettuja Suomessa. Tärkeimpinä ovat häkämyrkytyspotilaat, kaasueMBOLISAATIOPOTILAAT sekä nekrotisoivan kaasukuolion eri ilmenemismuodot. Näissä tapauksissa olisi ensiarvoisen tärkeää, että ylipainehappihoidon saatavuus turvattaisiin tasapuolisesti maassamme myös julkisella sektorilla. Nyt ainoa julkisen terveydenhuollon omassa käytössä oleva HBOT-kammio löytyy Turun yliopistollisesta keskussairaalaasta. Esimerkkinä nekrotisoivaa faskiittia sairastavan potilaan siirto Rovaniemeltä Turkuun kestää lentoevakuaationakin useita tunteja siirtopäätöksestä hoidon aloittamiseen. HBOT tulisi pystyä aloittamaan nopeammin, ja siksi Suomeen tarvitaan yliopistollisten sairaaloiden yhteyteen myös hoitokammiota väestöä tasapuolisesti palvelevan ylipainehappihoidon aloittamiseksi.

Yhdysvalloissa sukellus- ja ylipainelääketiede (undersea and hyperbaric medicine) on oma erikoistumisala, ja aivan oikeutetusti se onkin emergency medicine –erikoisalan subspecialiteetti. Tämä kuvaa hyvin kansainvälistä ylipainelääketieteen merkitystä päivystystoimintojen tukihoidomuotona.

SSLY toivoo, että ylipainehoitojen tasapuolinen saatavuus turvataan koko Suomen alueella.

Helsingissä 15.4.2010

Timo Jama, LL
Anestesiologian erikoislääkäri
Ensihoitolääketieteen sekä
sukellus- ja ylipainelääketieteen erityispätevyudet
SSLY pj